



Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 47/2022
06.06.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босилковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Стефан Ђорђевић адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство правде-Управа за извршење кривичних санкција, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1011/21 од 25.06.2021. године, на седници одржаној 06.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1011/21 од 25.06.2021. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2910/19 од 23.12.2020. године, ставом првим изреке, дозвољено је преиначење тужбе учињено 21.10.2020. године. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев и обавезана тужена да тужиоцу, на име разлике између исплаћене и припадајуће плате у периоду од августа 2016. до августа 2019. године, исплати појединачно означене месечне износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате на сваки износ на начин наведен у том ставу изреке. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да за тужиоца уплати надлежном фонду одговарајуће доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за период и на износе из првог става изреке. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се тужена обавезе да му на износе из првог става изреке уплати доприносе за обавезно здравствено осигурање и доприносе за осигурање у случају неспособности. Ставом петим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка од 177.172,00 динара са законском затезном каматом од наступања услова за извршење до исплате. Ставом шестим изреке, одбијен је захтев тужиоца за ослобађање од плаћања судских такси у овој правној ствари.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1011/21 од 25.06.2021. године, ставом првим изреке, потврђено је решење садржано у ставу првом изреке првостепене пресуде, а жалба тужене у том делу је одбијена као неоснована. Ставом другим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу другом, трећем и петом изреке и одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му на име разлике од исплаћене до припадајуће разлике плате за период од августа 2016. године до августа 2019. године исплати појединачно означене месечне износе са законском затезном каматом од доспелости до исплате, као и да му на ове износе уплати доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање и накнади му трошкове парничног поступка. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка од 81.750,00 динара. Ставом четвртим изреке одбачена је жалба тужене у односу на став четврти и шести изреке првостепене пресуде као недозвољена.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је изјавио ревизију, због погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде у смислу члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је до 15.05.2008. године био запослен у привременим институцијама Косова и Метохије. Решењем тужене од 29.04.2008. године тужилац је, почев од 15.05.2008. године, преузет у Управу за извршење заводских санкција. Закључком Владе РС од 17.04.2008. године прописано је да се положај лица која су била запослена у привременим институцијама Косова и Метохије уподобљава положају државних службеника и намештеника, који су радили у органима који су укинута, а чији је делокруг преузео други орган (члан 135. став 1. Закона о државним службеницима), те да они имају право да буду преузети у орган Републике Србије који је преузео делокруг, ако претходно органу Републике Србије који се преузима доставе писмени доказ о томе да им је престао рад у привременим институцијама Косова и Метохије. Тужилац је у утуженом периоду примао плату од 16.000,00 динара месечно, према решењу од 29.04.2008. године и није био радно ангажован. Налазом вештака утврђена је разлика између исплаћене и припадајуће плате, а на основу члана 2. Закона о платама у државним органима и јавним службама и члана 1. Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата у Управи за извршење кривичних санкција.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је, закључио да је послодавац (тужена) онемогућио тужиоца да ради, иако је решењем од 29.04.2008. године преузет, чиме је онемогућен да прима плату коју би према редовном току ствари остварио. Тиме је послодавац створио противправно стање које је имало за последицу да тужилац у утуженом периоду није радио, па је одговоран за штету нанету тужиоцу на основу члана 154. став 1. Закона о облигационим односима и члана 164. Закона о раду. Дакле како се тужилац налазио у радном односу код тужене од дана преузимања из привремених институција КиМ од 15.05.2008. године, а тужена није распоредила тужиоца на друго радно место у оквиру његове стручне спреме, нити пак донела решење којим му се утврђује статус нераспоређеног радника, односно којим му

се утврђује статус нераспоређеног државног службеника, те како се тужилац налазио у радном односу код тужене и даље, закључено је да је основан тужбени захтев и као такав је усвојен.

По оцени другостепеног суда, не постоји деликтно понашање тужене у смислу члана 154. став 1. Закона о облигационим односима, односно неправилан и незаконит рад, који би водио постојању одговорности тужене на основу члана 172. Закона о облигационим односима за накнаду штете. Тужиоцу је у спорном периоду исплаћивана накнада плате на основу решења од 29.04.2008. године. Сагласно одредбама члана 7. Закона о платама државних службеника и намештеника, државним службеницима припада право на плату и остала примања онда када су радно ангажовани, а тужилац је у спорном периоду био нераспоређен и није фактички радио, и то из разлога што није постојало радно место на коме би могао да обавља своје задатке. При том је без утицаја околност да је био у радном односу код тужене. Стога је преиначена првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев.

Становиште другостепеног суда је правилно.

У конкретном случају, тужилац код тужене није стекао, супротно ревизијским наводима, статус државног службеника односно намештеника. Тужилац је преузет од привремених институција КиМ и утврђена му је плата у одређеној висини, а није му се обрачунавао минули рад. Он није радио код тужене (није долазио на посао), није ни распоређен на одређено радно место. У конкретном случају, нема рада тужиоца у радном односу код тужене. Он се само формално води у радном односу код тужене по закључцима Владе али не остварује рад код тужене, што је неопходан услов за остваривање наведеног права.

С тим у вези, нису основани ревизијски наводи којим се указује да недоношење решења о распоређивању није од утицаја на остваривање овог права. Преузимање на основу Закључка Владе не подразумева остваривање свих права из радног односа о чему сведочи и чињеница да је тим Закључком одређен само фиксни износ плате при чему се није обрачунавао минули рад. Нераспоређивање тужиоца у дужем временском периоду је било у његову корист на основу извршавања Закључка Владе, при чему треба имати у виду да тужена у датој ситуацији није могла, због примене наведеног Закључка, да тужиоца остави нераспоређеног (у том случају престао би му радни однос).

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа- судија
Бранислав Босиљковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић